

lem dem, navnlig hvad angaaer Nationaliteten, Sproget, Historien og tildeels Lovgivningen og Finantsbestyrelsen, og dog stille den ene Part sig fra den anden, efter at have i særlige Forsamlinger taget den Beslutning: at nu vilde de ikke længere være sammen. Troer den ærede Rigsdagsmand, at man paa nuværende Tidspunkt med Held kan give de enkelte Forsamlinger en større Myndighed, for at de i bevægede Tider kunne gaae fra hinanden og Enhver pukkende paa sin Ret kunde sige: Det var ikke Andet end min Ret at handle saa, Lovgivningen laa med saadan Styrke i min Haand, at jeg ogsaa kunde beslutte Afstillelsen. Nei, det gaaer ikke an. Netop i Finantsstyrelsen er det, foruden alle de praktiske Vanskeligheder, der ere ved en slig Udførelse, overordentlig vigtigt, at man i Administrationen kan have en fast Haand, som ikke skal være afhængig af den ene eller den anden Minister i Landsdelene, thi Conseqvensen maa føre med sig, at saaledes som det vedbliver i Kongeriget, saaledes maa det ogsaa let ende med at blive i Slesvig (Tscherning: Ei, ei!). Jeg troede, at den ærede Rigsdagsmand dog vilde betænke sig, inden han styrkede os i Anarchiet ved at gennemføre sine hyderligt gaaende Selvstændighedstanter, og selv om han kunde styre med en dygtig og kyndig Haand, saa vilde han med sine Planer dog udsætte os for Eventualiteter, som Ingen senere kunde frelse os fra, selv om han kunde finde Mænd, der vilde staa ham bi, efterat han ifølge en Skatnægtelse havde bragt Forvirring i alle Forhold.

Der er endnu et Punkt, som jeg skal tillade mig at berøre, og det er § 6 i Finantsloven. Det maa være vort Haab og vort Driste, at vi, hvorledes man end bedømmer, hvad der er fæstet i Aarets Løb, og hvorledes end Forholdet ordnes til Holsteen, slippe nogenlunde derfra, saaledes at Holsteen ikke skal fritages for en stor Deel af sit Bidrag til Monarchiet; men det må være klart for os, at hvorledes dette Forhold end ordnes — Forholdets Ordning er ikke i Rigsdagens Haand, saa at vi ikke kunne gaae videre ind derpaa — saa maa Kongeriget give sin Andeel uafhængig af, hvad der maa hændes for Holsteens Vedkommende. Ligesom Kongeriget i Aaret 1848

maatte bære hele Staten mod Bevægelsen, saaledes maa det være beredt til at bære ikke alene sin Forholdsdeel, men Hovedvægten, naar Færver atter skal opstaae. Jeg haaber fast paa, at medens Kongeriget tidligere stod ene, saa staaer det nu med Slesvig ved Siden, dersom Bevægelsen tvinger os til at drage Sværdet — jeg haaber steds paa, at det kan undgaaes —; Kongeriget er nu stærkere ved Slesvig, men ogsaa kun stærkere derved, at Ordningen bliver en saadan, at vi kunne imødegaae Faren som en stærkt forenet Magt. Vi skulle ikke, troer jeg, reise nogenjomhelst Vanskelighed, om end Holsteen med Tydskland reise en saadan, fordi vi saare godt vide, at det vil komme, til at gaae ud over Kongeriget og Slesvig, naar Forvirring indtræder — gaae ud over det Fædreland, vi elske: Kongeriget med Slesvig. Vi skulle derfor ikke stille Betingelser for vort Fællesbidrag, selv om der kommer Vanskeligheder fra anden Side.

Ansvar: Da den høitagtede Finantsminister ved Forelæggelsen af dette Finantsforslag, som vi nu her paa anden Dag behandle, yttrede, at vi stode ved et Vendepunkt i Kongerigets Finantshistorie, var det naturligt ligesom klart for mig, at denne Yttring vilde blive opfattet paa forskjellig Maade her i Salen. Det viste sig ogsaa strax ved den Forhandling, der blev aabnet igaar af den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 3die Valgkreds (Fornesbeck) og Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), at man, uagtet Ministeren i Slutningen af sit Forebrag meget bestemt betegnede den egentlige Betydning af denne Yttring, opfattede den, som om vi for Kongerigets finansielle Tilstands Vedkommende imødegik en Periode, der syntes at skulle blive i væsentlig Grad uheldigere end den, vi hidtil have gennemgaaet. Det er nu umuligt at danne sig noget Begreb om dette Anliggende uden at stue tilbage paa den Tid, der er forløben, og jeg har gjort et saadant Tilbageblik; Resultatet deraf er kort, men bestemt, og jeg skal derfor tillade mig at meddele det. Jeg har derved betragtet de 7 sidste Finantsaar, og jeg skal gjøre Rede for, hvorfor jeg netop har valgt disse 7 Aar. Jeg har da gjort det, for det Første, fordi det kun